

جمعية الصداقة العربية الفنلندية

1/2023

Arabikansojen ystävyysseura ry

KIRSTI HONKASALO

Ikuinen kiistely palestiinalaisten ikäaikaisista maista, Masafer Yatta.

Nakba eli katastrofi on jatkunut
Palestiinassa 75 vuotta

Israelin hyökkäykset ja surmatyöt kiihtyvät

Länsirannan raja-alueet entistä ahtaammalla,
siirtokuntalaiset ovat ottaneet vallan

AKYS-tiedote 1/2023**Arabikansojen ystävyysseura ry**

AKYS

Arabikansojen ystävyysseura ry

c/o Ilona Junka

Metsäpurontie 17 A 7

00630 Helsinki

akys.fi

facebook.com/akystiedotus

Päätoimittaja: Ilona Junka

Taitto: Asmo Koste

AKYSin logo: Kare Pohjavirta

Kirjoituksissa esiintyvät mielipiteet eivät ole Arabikansojen ystävyysseuran virallisia kantoja.

AKYSin hallitus 2023

Taina Dahlgren puheenjohtaja

Kamal Aranki, Johan Heino, Ilona

Junka, Sirkku Kivistö, Marjatta Laiho,

Seppo Rinne

Varajäsenet 2023

Katja Henttonen, Riitta Suokas, Eero

Hakanen, Haseeb Shehadeh

AKYSin tukitilit

Libanonin palestiinalaispakolaiset:

Kummilapsitili

FI93 8000 1101 2300 02, viite 1009

Päiväkotitili

FI56 8000 1700 4747 46, viite 2008

Kummivanhustili

FI20 8146 9710 0461 36, viite 2011

Palestiina-tukitili

FI95 8000 1300 9905 05, viite 3007

(täältä tililtä tuki Gazan terveydenhuol-
lolle)

Rahankeräyksen myöntäjä: Poliisihallitus. Lu-
van saaja ja kerääjä: Arabikansojen ystävyysseu-
ra ry. Lupa RA/2020/1202 Toimeenpanoalue:
koko Suomen alue Ahvenanmaata lukuun ot-
tamatta. Varat käytetään vähävaraisten palesti-
nalaisten tukemiseen Libanonissa, Länsirannal-
la ja Gazassa.

Arabikansojen ystävyysseuran

jäsenmaksu on 25/10 euroa.

Jäsenmaksutili

FI97 8000 1201 6693 56, viite 70001

KIRSTI HONKASALO

Jordan-joen laakson - ja kaikkien muidenkin palestiinalaisseutujen - pahimmat vitsaukset, veden puute, pidätykset, tuboaminen ja takavarikointi esitellään Bardalan yhteisötalon seinällä.

KIRSTI HONKASALO

Nämä koululapset näyttävät olevan suuri uhka Israelin siirtokunnille, kun niiden asukkaat käyvät heidän kimppeunsa koulutiellä. Takana näkyy Ma'on. Siirtokuntia on joka puolella, myös Länsirannan eteläosassa.

AKYS-tiedote 1/2023

Taina Dahlgrenistä Akysin puheenjohtaja.....	3
Palestiinalaisten jatkuvaa sinnittelyä nakban oloissa.....	4
Länsirannan rajamailla etelässä ja pohjoisessa.....	5
Gaza! Gaza! Gaza!.....	7
Palestiina 2023.....	8

Toimittaja, FM Taina Dahlgren Arabikansojen ystävyysseuran uudeksi puheenjohtajaksi

Jatkovuosikokouksessa 23.5.2023 Arabikansojen ystävyysseura valitsi uuden puheenjohtajan. Ilona Junka halusi luopua tehtävästä parinkymmenen vuoden urakan jälkeen. Tehtyjen tiedustelujen ja haastattelujen perusteella työvaliokunta ehdotti uudeksi puheenjohtajaksi toimittaja, FM **Taina Dahlgrenia**. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Taina Dahlgrenin mielestä aikamme merkittävimpiin ongelmiin kuuluva Palestiinan kysymys on viime vuosina jäänyt julkisuudessa vaille ansaitsemaansa huomiota. Hän pitää tärkeinä seuran projekteja, muun muassa kummitoimintaa ja Gazan terveydenhuollon hanketta. Myös yhteistyö Suomessa asuvan palestiinalaisyhteisön kanssa on tärkeää. Dahlgren haluaa lisätä ja monipuolistaa AKYSin näkyvyyttä ja viestintää mm. huomion kiinnittämiseksi nykyistä enemmän Palestiinan tilanteeseen. Hän toivoo, että AKYS saa lisää jäseniä sekä pystyy edelleen aktivoimaan nuoria seuran toimintaan.

Taina Dahlgren kävi ensimmäisen kerran Lähi-idässä kesällä 1982 osana eurooppalaista opiskelijavaltuuskuntaa. Tällöin hän vieraili Israelin hyökkäyksen piirittämässä Länsi-Beirutissa, jossa asui myös suuri palestiinalaisyhteisö.

”Minuun teki lähtemättömän vaikutuksen nähdä silloin pommituksilla tuhottujen kerrostalojen rautioista kaivettuja kuolleita lapsia ja fosforipommien polttamia potilaita Beirutin Amerikkalaisen yliopiston sairaalassa”, hän kertoo. Sen jälkeen hän tuli mukaan AKYSin toimintaan muun muassa pitäen lukuisia esitelmää Lähi-Idän tilanteesta.

Dahlgren työskenteli lyhyesti AKYSissa pääsihteeri **Sinikka Åbackin** sijaisena vuonna 1987 ja oli tällöin mukana järjestämässä AKYSin kummilasten Suomen vierailua, joka herätti suurta huomiota.

SIRKKU KIVISTÖ

Taina Dahlgren.

Työurallaan hän on muun muassa toiminut Ihmis-oikeusliiton pääsihteerinä ja toimittajana Suomen Tietotoimistossa SIT:ssä sekä tehnyt vaalitehtäviä YK:lle ja EU:lle. Ulkomaantoimittaja-aikanaan hän raportoi muun muassa Palestiinalaisalueilta ja Israelista sekä Länsi-Saharasta ja Irakin-sodasta, Jordaniasta ja Syyriasta. Vaalitehtävistä merkittävin on ollut medianeuvoantajana toimiminen Irakin keskusvaalilautakunnassa vuosina 2004-06 ja vaalien kansainvälisen lehdistökeskuksen perustaminen suomalaisten rakentamaan Bagdadin kongressipalatsiin.

Palestiinalaisten sinnittelyä jatkuvan nakban oloissa

Toukokuun 15. päivä 1948, Israelin itsenäisyysjulistuksen päivä, merkitsee israelilaisille riemua, mutta palestiinalaisille katastrofia, jota he kutsuvat arabiankielisellä nimellä nakba. Itsenäisyysjulistuksen jälkeen sionistisen politiikan tavoitetta saada koko alue juutalaisille ajettiin yhä voimakkaammin. YK:ssa päätetty kahden valtion malli tyrehtyi jo alkuunsa, kun Israelin ensimmäinen pääministeri **David Ben-Gurion** johti Palestiinan kansan ”siirtoa” pois laajoilta alueilta kotimaastaan. Moninkertainen ministeri **Golda Meir** julisti 1969, ettei palestiinalaista kansaa ollut olemassa. Mutta palestiinalaisia on olemassa miljoonia ja heidän vastarintansa on sitkeää. Monet odottavat edelleen paluuta Palestiinaan.

Nakba jatkuu

Nykyiset palestiinalaiset sanovat, että nakba ei ole ollut vain yksi päivä menneisyydessä, vaan se jatkuu ja merkitsee jokapäiväistä elämää oikeudettomana. Arabikansojen ystävyysseura on nähnyt hankkeissaan jatkuvan nakban seurauksia palestiinalaisten elinoloissa. YK perusti 1949 avustusjärjestö UNRWAn vastaamaan palestiinalaispakolaisten tarpeista, mutta alira-

hoituksensa takia se ei tällä hetkellä pysty huolehtimaan tehtäviinsä kuuluvista peruspalveluista. Libanonissa Beit Atfal Assumoudin ja muiden järjestöjen palvelutoiminta täydentää paikallisten sote-palveluiden aukkoja. AKYSin etäosallistumisesta tulee palautetta, että kummien eli kuukausilahjoittajien avulla on ihmeellisen virkistävä vaikutus. Mustaan toivottomuuteen tulee valoisia aukkoja.

AKYS auttaa Libanonissa ja Gazassa

Libanonissa AKYS tukee lahjoitusten turvin Beit Atfal Assumoud-järjestön sosiaalityötä. Avustusta on kohdennettu 58:lle sosiaalityön huoltamalle lapselle (kuukausilahjoitus 30 €/kk). Kahden päiväkodin 36 lapsella on 15 €/kk maksavat kummit. Tuettuja kummivanhuksia on 22. Heille kummit lahjoittavat 30 €/kk. Osa kummeista pitää yhteyttä tukemiinsa lapsiin ja vanhuksiin. Kirjeitä kulkee matkalaisten mukana tai sähköpostitse.

BASin keskuksissa sosiaalityöntekijät järjestävät nuorille yhdessäolotilaisuuksia. Viime aikojen puheenaiheita ovat olleet itsemyötätunnon tärkeys ja suojautuminen väkivallalta. Tyttöjen ja poikien tasa-arvoa korostetaan. Välillä on

opeteltu päiväjärjestystä niin että läksyjen lukemiselle on oma aikansa. Sosiaalityöntekijät huolehtivat lisäksi, että jokainen lapsi löytäisi itselleen mieluisan harrastuksen keskuksista. Perjantai ja sunnuntai ovat vilkkaita harrastuspäiviä. Gazan hätäapu- ja perusterveydenhuoltotyötä varten lähetettiin 3443 € Palestiinan Medical Relief Societyn (PMRS) -järjestölle.

Vuosiraportti palestiinalaisten ihmisoikeuksista YK:n yleiskokoukselle

YK:n erityisraportoijana miellettyillä palestiinalaisalueilla toimii nyt ensimmäistä kertaa nainen.

Francesca Albanese.

Hän on italialainen **Francesca Albanese**, kansainvälinen lakiasiantuntija. Hän luettelee raportissaan 21.9.2022 ihmisoikeusloukkauksia palestiinalaisten kohtelussa. Hänen suosituksensa ovat suorasanaisia. Israelin on lopetettava palestiinalaisten ihmisoikeuksien polkeminen ja siirtokuntakolonialistiset käytännöt, palestiinalaisten elintilan jatkuva kaventaminen. Meille muiden maiden ihmisille Francesca Albanese lataa tehtävää. On saatava Israel lopettamaan laitton miehitys ja palauttamaan karkotetuille heidän omaisuutensa, on lopetettava siirtokuntakolonialismi ja apartheid.

Jos Israel ei ole suostuvainen, on YK:n peruskirjan hengessä käytettävä diplomaattisia, taloudellisia ja poliittisia keinoja muutoksen tehostamiseen. On sijoitettava kansainväliset joukot hillitsemään rutiniinomaisesti käytettyä väkivaltaa ja suojelemaan palestiinalaisväestöä miehityksillä alueilla. On tutkittava tarkemmin kaikki ihmisoikeus- ja humanitaarisen oikeuden loukkaukset palestiinalaisalueilla. Kaupankäyntitavoista on puhdistettava väärinkäytökset.

Ikään kuin Euroopan komissio ei tietäisi mitään palestiinalaisista

Ursula von der Leyen, saksalainen kristillisdemokraattinen poliitikko ja Euroopan komission puheenjohtaja, onnitteli sydämellisesti Israelia 75-vuotispäivän johdosta. Puhe oli tunteikkudessaan ylivertainen, kuin sionismin ohjelmasta tilattu. Ei sanaakaan palestiinalaisista.

Sirkku Kivistö

Länsirannan rajamailla etelässä ja pohjoisessa

Tukalinta on C-alueilla, jotka kattavat yli 60 % koko Länsirannasta. Nämä seudut ovat harvaan asuttuja, enimmäkseen kosketuksissa Israelin rajaan ja ne ovat jatkuvan uhan alla. Israel on nimennyt noin viidesosan koko Länsirannasta ampumaharjoitusalueekseen.

Khalled ad-Daba'a on yksi pieni kyläyhteisö niistä paristakymmenestä Masafer-Yattan alueella, jotka Israel on päättänyt tuhota tehdäkseen itselleen uuden ampuma-alueen Länsirannan etelärajan tuntumaan. Koko Masafer-Yattan alueella on asukkaita Khalled ad-Daba'a on pieni kyläyhteisö Masafer-Yattan alueella, yksi niistä paristakymmenestä jotka Israel on päättänyt tuhota tehdäkseen itselleen uuden ampuma-alueen Länsirannan etelärajan tuntumaan. Koko Masafer-Yattan alueella on asukkaita n. 1200. Suurin osa heistä on asunut tällä alueella vuosikymmeniä, monet jo usean sukupolven ajan.

Taivaalla meluaa harva se päivä Israelin armeijan hävittäjiä ja helikoptereita. Khalled ad-Daba'assa on 15 perhettä ja 84 asukasta, joista lähes puolet on lapsia. Kylässä on uusi alakoulu; Israelin sotilaat hajottivat edellisen kouluraken-

nuksen ja sen paikalla on nyt oliivitarha. Siis, on niin kauan kuin on. Israel on jo tuhonnut taloja monesta alueen kylästä. Jotkut asukkaat ovat menettäneet kotinsa kolme kertaa. Kyläläiset jatkavat elämänsä normaaliin tapaan. Periksi ei anneta.

Pikku talot paistattelevat aurinkopaneelien hehkussa. Israelilais-palestiinalainen järjestö COMETME on juuri asentanut kyliin internetin. Se on järjestänyt kaikkein vaikeimmassa tilanteessa oleviin Länsirannan kyliin myös vettä ja sähköä vuodesta 2009 lähtien.

Khalled ad-Daba'an asukkaat paapovat meitä kansainvälisiä aktivisteja. Naapurin poika Kutaiba tuo aamuisin vastapaistettua leipää. Meitä varten on rakennettu oma pikku tupa ja vesivessa suihkun kera. Kansainvälinen Solidarisuusliike (ISM, Palestine Solidarity) tukee nimenomaisesti tätä kylää ja At-Tuwania, lähinnä olemalla

läsnä ja tarpeen tullen vastustamassa Israelin armeijan tuhoitoimia ja siirtokuntalaisten hyökkäyksiä.

Israelin siirtokuntalaiset lasten ja lampurien kimpussa

Masafer Yattan pohjoisosassa olevan At-Tuwanin kylän ympärillä on useita Israelin siirtokuntia. Kolme niistä reunustaa pikku tietä, jota pitkin At-Tuban lapset kävelevät kouluun. Israel on sulkenut tien kaikilta muilta paitsi näiltä muutamilta koululaisilta – ja tietysti juutalaisilta. Siirtokuntalaiset ovat kuitenkin käyneet näiden pikku kouluisten kimppuun ja yrittäneet estää heitä menemästä kouluun. Lapset eivät enää uskalla kulkea koulumatkoja yksin. Niinpä aktivistit ovat ryhtyneet saattamaan lapsia metsikköön, jonka luota Israelin sotilaat ajavat heidän vierellään koulutienpätkän siirtokuntien ohi. Sama toistuu toiseen suuntaan. Joka kerta lapset joutuvat turhautuneina

odottamaan sotilassaattajia vähintään tunnin. Ja me ihmettelemme, miksi Israel ei yksinkertaisesti kiellä siirtokuntalaisia kiusaamasta lapsia. Vallan käyttöä tämäkin.

Siirtokuntalaiset eivät jätä myöskään palestiinalaisia lammaspaimenia rauhaan, vaan yrittävät jatkuvasti häätää heitä näiden omilta mailta. Ja joka kerta he soittavat sotilaat paikalle. Sitten taas keskustellaan ja huudetaan. Kaikki tämä on kuin huonoa farssia. Paitsi että siirtokuntalaiset saattavat olla erittäin väkivaltaisia. Kun muutamia kansainvälisiä aktivisteja oli vierailmassa At-Tuban kylässä, siirtokuntalaiset lähestyivät heitä sangen epäystävällisissä merkeissä. Kun yhdysvaltalainen Cassandra käännähti katsomaan taakseen, seuraus oli tajunnan menetys, kun nuori siirtokuntalaismies iski häntä jämäkällä kepillä päähän. Cassandra selviytyi hengissä ja siirtokuntalainen todennäköisesti selviytyy ilman seuraamuksia.

Lisää sotilastukikohtia myös pohjoiseen

Länsirannan pohjoisosassa, Jordan-joen laaksossa ei ole sen helppompaa. Siellä Israelin sotilaat ja siirtokuntalaiset hajottavat ensimmäiseksi kouluja ja viljelijöiden myyntikojuja, puhkovat ja repivät kasvihuoneita, katkovat vesijohtoja ja varastavat pumppuja, työkaluja, koneita ja kuljetusvälineitä. Ja tietenkin sotilaat pidättävät ihmisiä, milloin lystäävät.

Pääsen vihdoinkin katsomaan Bardalan kylän yhteisötaloa, jonka rakennustöitä olin aloittamassa israelilaisen talojen hajotuksien vastustavan komitean ICAHD:in (Israeli Committee Against House Demolitions) sangen monenkirjavalta joukossa syksyllä 2018. Pyöreä talo näytti paljon isommalta kuin pohjatöistä saatoin kuvitella. Ja se on ahkerassa käytössä, vaikka juuri näinä päivinä maaliskuussa olin siellä ainoa aktivisti. Yhteisötalon katolla loistivat auringon laskettua valonheittimet joka suuntaan. Pihasta hyökkäsi kimppuuni, melko lempeästi, kun tulin isännän mukana, kolme räyhäävää koiraa. Hyvä niin. Tiesin olevani turvassa myös viereen rakennetussa vierastalossa. Täällä toimii vireä maatalousosuuskunta ja kaikenlaisiin viljelytöihin tarvittiin lisää käsiä.

Israelilaisten siirtokunnat leviävät leviämistään täälläkin, nyt kun mitään, edes nimellistä estettä maanryöstölle ja uusille siirtokunnille ei enää ole. Syrjäisen pikku koulun viereen oli ilmestynyt uusi sotilastukikohta.

KIRSTI HONKASALO

Tämä on koti ihan niin kuin sinunkin. Kansainväliset aktivistit ovat koristelleet Khalled ad-Daba'a-kylän talojen seinä. Israel on määrännyt Masafer-Yattan alueen parikymmentä kylää tuhottavaksi.

Kirsti Honkasalo

Gaza! Gaza! Gaza!

Gazan olot ovat niin hirveät, että ulkopoolisten on vaikea niitä ymmärtää. Israel tekee erittäin julman tempun siinä, että se mahdollisimman tiukasti estää gazalaisia pääsemään pois vankilastaan ja yhtä tiukasti estää muualla asuvien pääsyn Gazaan.

Israelin taktiikka pelaa sietämättömän hyvin. Me eurooppalaiset olemme tähän asti voineet matkustaa Länsirannalle ja tutustua alueen asukkaisiin. Olemme voineet kuulla heidän ongelmistaan ja haluta auttaa heitä rahaa lähettämällä, kuten AKYS on tehnytkin. Koska Suomessa, Länsirannalla tai muualla arabimaissa asuvat ihmiset eivät pääse näkemään, mitä Gazassa tapahtuu, eivät gazalaisten murheet pääse vaikuttamaan muualla asuvien ajatukseen siinä määrin, että haluta auttaa gazalaisia leviäisi laajalti.

AKYS on jo pitkään kerännyt ja lähettänyt varoja sekä Länsirannan Betlehemiin, että Gazaan. Sen jälkeen kun Israel vuonna 2021 alkoi julistaa Länsirannalla muista maista apua saavia hyväntekeväisyysjärjestöjä terroristeiksi, AKYSin Betlehem-keräys jouduttiin lopettamaan. Nyt kun Eurooppa keskittyy Ukrainaan, Israel voi huoletta kiristää kuria myös Länsirannalla. Seppo Rinteen Palestiina-kirjoituksessa kuvaillaan tarkemmin Israelin kiristysuunnitelmia

Gaza-tilillämme on tätä kirjoittaessani runsas 2000 euroa. Gaza-tuki on tarkoitus lähettää kesäkuun alussa. Vielä sinne ennättää lisätä tukea. Tavoitteena olisi, että voisimme lähettää 2500 euroa. AKYS tekee yhteistyötä Länsirannan Ramallahissa toimivan Palestiinan Medical Research Society (PMRS) kanssa ja lähettää rahat PMRS:n Gazan toimipisteeseen eli Gazan sairaalalle, jota johtaa Länsirannan Ramallahissa asuva, Suomessakin AKYSin vieraana käynyt **Mustafa Barghouti**. Sairaala tarvitsee ennen muuta ensiaputarvikkeita Israelin jatkuvien pommitusten takia, mutta kantaa huolta myös

kroonisia sairauksia potevien asukkaiden terveydestä.

Israelin toukokuun hyökkäykset Gazaan

9. toukokuuta Israelin armeija käynnisti jälleen uuden tappavan hyökkäyksen Gazaan. Viiden päivän ajan armeija hyökkäsi asuinkerrostaloihin ja ajoneuvoihin tappaen 33 palestiinalaista, mukaan lukien lapsia, ennen tulitauon välittämistä. Israelin armeija pudotti jälleen pommeja 2 miljoonalle palestiinalaiselle, jotka ovat jääneet Israelin saarron loukkuun ilman paikkaa minne suojautua tai paeta.

KIRSTI HONKASALO

Israelilaisten ja kansainvälisten aktivistien mielenosoitus Gazan pommituksia vastaan Tel Avivissa v. 2019

USA:n hallitus on täysin osasyllinen Israelin hyökkäyksiin. Israelin sotakoneet, jotka tappoivat palestiinalaisia heidän nukkuessaan, olivat peräisin Yhdysvalloista, ja Bidenin hallinto lähettää edelleen 3,8 miljardin dollarin ehdotonta rahoitusta Israelin armeijalle joka vuosi.

Gazassa avun tarve on suuri

Israelin raa'at hyökkäykset ja Yhdysvaltojen jatkuva tuki Israelin apartheid-hallitukselle tekevät palestiinalaisten elämän helvetiksi.

Voimme auttaa palestiinalaisilla tarpeellisella raha-avulla. Gazan yhteyshenkilömme **Loreina Tarazi** kiittää tuesta ja on jo monta kertaa kirjoittanut, että tärkeää on se tieto, että heistä välitetään pohjoisessa Suomessa asti. Mutta rahapukin on tuiki tärkeää. AKYSin Gaza-tilin keräyssumma on tällä hetkellä jonkin verran yli 2000 euroa. Tarkoitus on lähettää se Gazaan kesäkuun alussa. Olisi hyvä saada se vielä nousemaan 2500 euroon. Gaza-tilin numero on FI95 8000 1300 9905 05 ja viite-numero 3007. Keräyslupa poliisilta RA/2020/1295.

Kiitos tukijoille

Ilona Junka

Buddhalainen nunna katselee Gazaan.

Palestiina 2023

Viime vuoden joulukuussa Israelissa nousi valtaan uusi Benjamin Netanjahun johtama hallitus, jota on luonnehdittu kovan linjan oikeistolaisimmaksi ja uskonnollisimmaksi koskaan. Hallitus on julistanut: "Juutalaisella kansalla on yksinomainen ja erottamaton oikeus Israelin maan kaikkiin osiin. Hallitus tulee edistämään ja kehittämään Galilean, Negevin, Golanin sekä Juudean ja Samarian asuttamista." Hallitus on kasattu puolueista, jotka suostuivat liittymään kiistellyn ja rikossyytteiden kohteena olevan Netanjahun johtamaan koalitioon. Israelissa vallitsevasta hengestä kertoo se, että koalition kannatus riitti vaalivoittoon.

Avaintehtävissä on ultranationalistisia siirtokuntaliikkeen johtajia, kuten talousministeri **Bezalel Smotrich** ja kansallisen turvallisuuden ministeri **Itamar Ben-Gvir**. Jälkimmäisen puolue on paha-aineisen ja Israelissakin kielletyn palestiinalaisten massamurhaa saarnanneen rabbi Kahanen puolueen reinkarnaatio. Ben-Gvir on vuonna 2007 tuomittu oikeudessa arabivastaiseen rasismiin kiihottamisesta ja juutalaisen aseellisen ryhmän tukemisesta. Häntä ei myöskään aikoinaan huolitettu armeijaan, koska hänet arvioitiin mieleltään liian epävakaaksi. Tällaisen henkilön asettamista sisäisen

turvallisuuden johtoon Suomen Ulkopoliittisen instituutin asiantuntija **Olli Ruohomäki** vertasi siihen, että Helsingin poliisi paniisi marakatin hoitamaan liikennevalvoja.

Jo edellisen, **Yair Lapidin** "keskustalaisen" hallituksen aikana Israelin armeijan ja siirtokuntalaisten hyökkäykset palestiinalaisia vastaan kiihtyivät. YK:n tietojen mukaan vuonna 2022 siirtokuntalaiset hyökkäsivät ainakin 755 kertaa, kun vuonna 2021 hyökkäyksiä oli 496 ja 358 vuonna 2020. YK:n Humanitaarisen avun koordinoitumiston (OCHA) mukaan viime vuonna Israelin asevoimat sur-

masi Länsirannalla 151 (Palestiinan terveysministeriön mukaan 170) ja haavoitti 9875 palestiinalaista, mikä on eniten vuoden 2006 jälkeen. Näiden lisäksi siirtokuntalaiset surmasivat kaksi henkeä. Kaikki surmatut kahta lukuun ottamatta olivat siviilejä. Surmattujen palestiinalaisten määrän kuukausittainen keskiarvo nousi 57 prosenttia verrattuna vuoteen 2021.

Israelin valtio ja siihen kytkeytyvät instituutiot ohjaavat ja edistävät siirtokuntien laajenemista ja palestiinalaisten maiden anastamista. Palestiinalaisten rakennusten tuhoamiset ovat lisääntyneet dramaattisesti. Vuonna 2017 tuhottuja rakenteita oli alle 500, mutta vuonna 2022 niitä oli 954. Kodittomiksi jäi 1031 henkeä. Rakenteiden tuhoaminen keskittyy Länsirannan

C-alueelle, joka muodostaa yli 60% koko Länsirannasta ja missä palestiinalaiset ovat täysin Israelin miehitysvallan valvonnassa. Tuhoamisista noin 82% tehtiin C-alueella ja 15% Itä-Jerusalemossa. Millään alueilla asuvilla palestiinalaisilla ei ole enää oikeutta valittaa korkeimpaan oikeuteen siirtokuntien rakentamisesta.

Tarkkaile, rajoita, tukahduta, estä

Israel valvoo palestiinalaisten kaikkea elämää. Se pitää yllä heidän väestökisteriään, millä se voi määrätä heidän kansalaisstatuksestaan ja oikeuksistaan, esimerkiksi naimisiin menosta tai matkustamisesta saamaan hoitoa tai tapaamaan perhettään. Israel kerää palestiinalais-

ten verot ja myöntää niiden tuottoja palestiinalaishallinnolle mielensä mukaan. Tarkastuspisteet, matkustusluvut ja muut valvontakeinot rajoittavat paitsi liikkumisvapautta ja pääsyä työpaikoille, oppilaitoksiin ja sairaaloihin, myös yhteiskunnallista ja poliittista toimintaa. Lupajärjestelmästä puuttuu valitusmahdollisuus ja lupia evätään usein selityksittä. Pitkälle menevä elektroninen valvonta kasvontunnuksineen kattaa kaiken tietoliikenteen, puhelimen käytön ja liikumisen.

Israel on säätänyt uudet, Länsirannalle pääsyä koskevat rajoitukset ulkomaan passin haltijoille, joihin kuuluvat myös miljoonat muualla asuvat palestiinalaiset. Säädösten mukaan viisumia ei saa enää rajalla, vaan se on anottava

Israelilaisten miinavaroituksia palestiinalaisten mailla. Ne ovat pelkkiä pelotteita asukkaiden häätämiseksi.

45 päivää ennen matkaa. Useimmissa tapauksissa alueelle ei myöskään voi enää matkustaa Tel Avivin lentoaseman, vaan ainoastaan rajalla olevien rajanylityspisteiden kautta. ICJP-järjestön (uskontojen välinen neuvosto rauhan ja oikeuden puolesta) raportin mukaan uudistukseen sisältyy ”shokeeraavia massavalvontataktiikoita”, joiden avulla Israelin viranomaiset voivat rekisteröidä henkilökohtaista dataa, joka liittyy maavaatimuksiin ja perintöihin sekä miehityksellä alueilla vierailevien sukulaisten nimiä ja kansallisia henkilötunnuksia. Raportin mukaan kyseessä on ihmisten toisistaan erottamiseen tähtäävä klassinen hajota ja hallitse -taktiikka ja Israelin apartheidin väkiinnuttaminen.

YK:n mukaan Israelin toiminta miehityksellä alueilla on aiheuttanut humanitaarisia kriisejä, pirstonut Palestiinan taloutta ja estänyt sen kehitystä rüistämällä siitä useita terveen toiminnan kannalta välttämättömiä elementtejä, minkä takia siitä on tullut riippuvainen Israelista ja ulkomaisesta avusta, joka taas on vähentynyt jatkuvasti viime vuosina. Vuonna 2022 julkaistun raportin mukaan Israel on entistä tehokkaammin tukahduttanut palestiinalaisten ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden toimintaa. Raportin mukaan nykyoloissa on mahdotonta saada aikaan kestävä kehitystä. Raportti uskoo tilanteen huonontuvan edelleen, kun jo nyt yli puolet miehityksen alla elävistä palestiinalaisista on humanitaarisen avun tarpeessa. Gazassa kansantuote on 52% alempi kuin se oli vuonna 2005, työttömyysaste on noin 47% ja asukkaista yli 60% elää köyhyysrajan alapuolella.

Palestiinalaisten asemaa ei paranna heidän sisäinen poliittinen tilanteensa. Palestiinalaisalueilla ei ole pidetty vaaleja vuoden 2006 jälkeen, minkä jälkeen Gazaa hallitseva Hamas ja Länsirantaa hallitseva PLO/Fatah ovat kyräilleet toisiaan. Niiden välisten yhteenottojen ja Israelin Hamasiin kohdistuva painostuksen johdosta palestiinalaisilla ei ole toimivaa lainsäädäntöelintä. Länsirannan palestiinalaisalueita hallitaan presidentti **Abbasin** antamalla asetuksilla. Palestiinalaishallinnon turvallisuuselimet toimivat yhteistyössä Israelin miehityshallinnon kanssa ja kohtelevat ankarasti Fatahin vastustajina ja erityisesti Hamasin kannattajina pidettyjä. Niidenkin on todettu syyllistyneen väkivaltaan, mielivaltaisiin pidätyksiin ilman oikeudenkäyntiä sekä kidutukseen ja muihin ihmisoikeusloukkauksiin.

Netanjahun hallituksen aikana meno entistäkin kovempaa

Vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen aikana YK:n raportin mukaan Länsirannalla purettiin 290 palestiinalaisten rakennelmaa ja häädettiin 418 henkeä, mikä tarkoittaa 48 ja 78 prosentin lisäystä vuoden 2022 vastaaviin lukuihin.

Tammikuussa talousministeri Smotrich sai laajat valtuudet Länsirannan ei-sotilaallisissa asioissa. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun koko alueen hallinta on siirretty sotilasahallinnolta siviilihallinnolle, minkä seurauksena ministeri on pystynyt syventämään Israelin läsnäoloa ja lisäämään siirtokuntien rakentamista Länsirannalla. Järjes-

telyä seurasi yli 7000 uuden siirtokunta-asumuksen hyväksyminen, mikä on suurin määrä koskaan. Helmikuussa hallitus laillisti yhdeksän tähän saakka luvattomina ”etuvartioasemina” rakennettua siirtokuntaa. Maaliskuussa Israelin parlamentti kumosi vuonna 2005 laaditun lain, joka peruutti Israelin kansalaisten oikeudet maa-alueisiin Länsirannan pohjoisosassa ja jonka nojalla neljä luvattomaa ”etuvartiosuirtokuntaa” evakuoitiin. Lain muutos mahdollistaa nyt sen, että israelilaiset voivat hankkia tai hallitus myöntää heille maita alueella. Siirtokuntaliike kaavailee rakentavansa evakuoituiden siirtokuntat uudelleen.

Huhtikuun alussa hallitus hyväksyi alussa mainitun turvallisuusministeri Ben-Gvirin aloitteen kansalliskaartin perustamisesta. Ben-Gvirin mukaan kaarti, joka tulisi aluksi olemaan 1850 henkilön vahvuinen, keskittyisi Israelin palestiinalaisalueilla ja Länsirannan vastaisella rajalla tapahtuviin levottomuuksiin. Israelin palestiinalainen kansanedustaja kysyi ”Miksi Israelin valtio, jolla on armeija, poliisi, sotilastiedustelu, Shin Bet, Mossad, kansallinen turvallisuusneuvosto, vankilalaitos, mellakka-poliisi ja Swat-tiimi, tarvitsee vielä kansalliskaartin?”. Vastaus lieenee, että sen avulla voidaan murskata palestiinalaisten vastarinta ja mielenosoitukset juutalaisten ääriainesten ja valtion tekemiä maanvaltauksia, kotien tuhoamisia ja häätöjä vastaan. Voidaan vain kuvitella, millaisilla asenteilla varustettuja ja millaiseen toimintaan valmiita kaartiin liittyvät tulevat olemaan.

Hallitus on pyrkinyt muuttamaan myös Israelia mm. alistamalla korkein oikeus poliitikkojen määräysvaltaan. Se johti kuukausia kestäneisiin massamielenosoituksiin. Merkille pantavaa on, että näissä demokratiaa puolustavissa mielenosoituksissa ei ole ollenkaan kyseenalaistettu Israelin palestiinalaisväestöä sortavia lakeja, miehityksestä puhumattakaan. Israelissa yleinen näkemys näyttää olevan, että demokratia ja kansalaisoikeudet koskevat vain juutalaisia. Miehityksen alla elävät palestiinalaiset ovat yksinkertaisesti vihollisia. Lentäjät, jotka demokratian puolustamiseksi kieltäytyivät lentämästä, ovat niitä, jotka “normaaliloissa” tekevät ilmaiskuja Gazaan.

Aseistettujen ja armeijan suojelemien siirtokuntalaisten joukot ovat tehneet satoja väkivaltaisia hyökkäyksiä palestiinalaiskyliin tuhoten ja polttaen rakennuksia, autoja ja muuta palestiinalaisten omaisuutta. Joitakin hyökkäyksiä on kuvattu pogromien kaltaiseksi riehunnaksi, joissa on loukkaantunut satoja palestiinalaisia. Israelin vuonna 2021 aloittamat sotilaalliset ratsiat palestiinalisasutuksiin ovat jatkuneet kiihtyvässä tahdissa. Tänä vuonna huhtikuun loppuun mennessä niissä on saanut surmansa ainakin 96 palestiinalaista, joista 26 yksin Jeninin kaupungissa. Turhautuneiden palestiinalaisten aseellinen vastarinta on lisääntynyt pienten aseellisten ryhmien muodossa Jeninin ja Nablusin seudulla, missä on tiheä siirtokuntakesittymä. Vastauksena armeijan lähes päivittäisiin rynnäköihin palestiinalaisryhmät ovat ottaneet yhteen Israelin yksiköiden kanssa, tulittaneet tarkastuspisteitä ja sur-

manneet sotilaita ja siirtokuntalaisia. Väkivallan kierre on loputon.

Netanjahun hallituskumppanit ovat todenneet, että Jerusalemin pyhien paikkojen antaminen Jordanian holhoukseen on ollut virhe, joka tulee korjata. Jerusalemissa väkivaltaisuuDET kärjistyivät huhtikuun alussa, kun poliisi rynnäköi kahdesti Al-Aqsan moskeijaan, ampui tainnutuskraanaatteja, hakkasi, vahingoitti ja pidätti satoja Ramadanin menoihin osallistuneita palestiinalaisia väittäen, että sinne oli linnoitautunut väkivaltaisia mellakoitsijoita. Todellisia häiriköitä ovat kuitenkin mielenosoituksellisesti temppelin alueelle sopimusten vastaisesti tunkeutuneet juu-

talaiset ääriyhmät. Israelin poliisi joutui itsekin myöhemmin myöntämään, että se käytti “hieman liikaa” väkivaltaa. France 24:n Israelin kirjeenvaihtaja totesikin, että muualla poliisi turvaa järjestystä ja ihmisten turvallisuutta, mutta Israelissa asia on päinvastoin. Provokatiivinen hyökkäys johti raketti-iskuihin Gazasta ja Libanonin puolelta, joihin Israel taas kerran vastasi pommittamalla Gaza.

Israelin vankilassa nälkälakossa olleen **Khader Adnanin** kuolemaa toukokuussa seurasi raketti-iskuja Gazasta, minkä jälkeen Israel pommitti kymmenien lentokoneiden ja helikoptereiden voimalla Gaza. Seurauksena oli kolmen Islamilai-

”Tämä tie vie palestiinalaiskyliin. Sinne meno on vaarallista Israelin kansalaisille” – Se ei ole totta.

nen Jihad-järjestön johtajan ja heidän perheidensä sekä useiden sivullisten kuolema, joukossa lapsia. Hyökkäyksen seurauksena Palestiinan terveysministeriö julisti hätätilan ja käynnisti kansainvälisen hätkäkeräyksen. Kun tulitauko julistettiin, ainakin 33 Gazan asukasta oli saanut surmansa.

Myös kristityt hyökkäysten kohteina

Vihamielisyyden alueen kristittyä vähemmistöä kohtaan ei ole mitään uutta. Katolisen kirkon Jerusalemin patriarkaatin mukaan Netanjahun hallitus on entisestään vaikeuttanut kristittyjen elämää. Alueen 2000 vuotta vanha yhteisö on joutunut lisääntyvien hyökkäysten kohteeksi, kun hallitus on rohkaissut ääriaineita, jotka ovat ahdistelleet pappeja ja vandalisoineet kirkkokuntien omaisuutta kiihtyvässä tahdissa. Siirtokuntaliike on hallituksessa olevien kumppanien kannustamana tarttunut tilaisuuteen ja alkanut levittää hankettaan kiistellyssä Jerusalemissa. Jerusalemin juutalaistaminen ja siirtokuntaliikkeen maanvaltaaminen kohdistuu jopa Öljymäkeen, yhteen kristikunnan pyhimmistä paikoista, käyttämällä valepukuna hallituksen suunnitelmaa muuttaa Öljymäki kansallispuistoksi.

EU ja Suomi jatkavat silmiensä sulkemista

Palestiinalaisten keskuudessa viimeaikaiset tapahtumat näyttävät The Arab Renaissance for Democracy and Development -järjestön mukaan syyttäneen laajaa kannatusta saavan uuden Intifadan, joka

haastaa vallitsevan poliittisen todellisuuden ideologisen perustan, mukaan lukien neuvottelut miehitysvallan kanssa, koska ei ole mahdollista neuvotella vapautumisesta 56 vuotta kestäneestä rotuerotuksesta ja aggressiivisesta koloniaalisesta alistuksesta.

Mitä tekevät Euroopan unioni ja Suomi? Voidaan sanoa, että eivät mitään. EU:n ulkopolitiikan johtaja **Josep Borrell** esitti maaliskuisessa puheessaan EU-parlamentissa huolensa Israelin siirtokuntien laajenemisesta, kiihtyneistä rynnäköistä Länsirannalla ja pakkohäädöistä Jerusalemissa ja varoitti ekstremismin laajenemisesta. Sen seurauksena Israel yritti estää Borrellin vierailun Israelissa. Kun Israelin ulkoministeri varoitti puhelimessa Borrellia “sekaantumasta Israelin sisäisiin asioihin”, tämä lievensikin äänensävyään ja ilmoitti kyseen olevan pikemminkin “ystävällisen elämäntavan arvossa pitämisestä”.

Israelin perustamisen 75-vuotispäivänä komission puheenjohtaja **Ursula von der Leyen** ylisti puheessaan Israelia ja sen saavutuksia, mikä synnytti vastalauseiden myrskyn. Palestiinalaishallinto syytti häntä rasististen kielikuvien käytöstä ja Israelin propagandistisen kertomuksen myötäilystä, joka dehumanisoi palestiinalaisia, vääristelee heidän historiaansa ja kulttuuriaan, pesee puhtaaksi heidän maidensa miehitystä ja kieltää Nakban tapahtumat. Muuten EU:n ja Israelin suhteet, kauppa, yhteiset kehitysprojektit ja tapaamiset jatkuvat entiseen tapaan. Haaretz-lehden kommentaattori **Noa Landau** kirjoittaa Euroopan yrittävän takerua viimeisillä voimillaan liberaalin

demokratian arvoihin, jotka syntyivät vastareaktiona II maailmansodan kauhuihin. Historian ironiaa on, että nyt juutalaisten valtio haastaa täysillä näitä arvoja, mutta EU ja Israel vakuuttavat suhteensa perustuvan “yhteisille arvoille”. Suomi on juuri tehnyt satojen miljoonien ohjuskaupan Israelin kanssa. Puolustusministeri **Antti Kaikkonen** ilmaisi tyytyväisyytensä “israelilaisen kollegan” kanssa käymiinsä neuvotteluihin. Tämä kollega muun muassa johti vuonna 2008 Israelin hyökkäystä Gazaan, jossa sai surmansa yli 1400 palestiinalaista, mutta Suomen puolustusministeri oli kai mieluiten tästäkin tietämätön. Lähi-idän tutkimuksen professori **Hannu Juusola** totesikin YLE:n A-studiossa, että valtiot vain toistelevat samaa liturgiaa ja yrittävät elää ikäänkuin konfliktia ei olisi olemassakaan, eivätkä ne ole valmiita tekemään mitään olennaista sen ratkaisemiseksi.

Valonpilkahduksiakin kuitenkin on. EU:n Eurooppa-päivän delegaatio sentään päätti perua vastaanoton Tel Avivissa, koska Israelin edustajana olisi ollut yllä mainittu ministeri Ben Gvir. Belgia on päättänyt pitää Israelin ja sen laittomat siirtokunnat toisistaan erillään taloudellisissa suhteissaan Israelin kanssa. Belgia on myös vaatinut Israel/Palestiina-tilanteen ottamista yhdeksi aiheeksi EU:n ulkoasiainneuvoston kokouksessa. Tällaisten yksittäisten aloitteiden edistäminen näyttää tällä hetkellä olevan vain kansalaisjärjestöjen ja joidenkin rohkeiden poliitikkojen varassa.

Seppo Rinne